DAILY
اراده
د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه
۶۳۹
سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش
لسم کال - درپیمه دوره، ۶۳۹ هه ګڼه، پر له پسې ګڼه ۱۷۰۷د ۱۳۸۸ لـ د لړم ۲۴ مه - د یکشنبې ورځ، د ۱۴۳۰ هـ ق د ذیقعده الحرام ۲۷ مه د ۲۰۰۹ د نومبر ۱۵ مه

PROPERTY OF ACKU

برېتانیا له طالبانو سره د پخلاینې د خبرو ملاتړ کوي

طالب مشرانو وړاندې ویلي وو، په دې شرط به خبرې کوي، چې بهرني ځواکونه له افغانستانه ووځي.
برېتانوي چارواکو په دوو راتلونکو کلونو کې د افغان حکومت او د طالبانو د مشرتابه له یوې برخې سره د ممکنه جوړجاړې خبره پورته کړې ده.
دا خبره په هغه سند کې شوې، چې د بي بي سي لاس ته ورغلې.
وزیرانو په تېر کې له عادي طالبانو او سیمه ییزو قومندانانو سره د خبرو د اړتیا خبرې کولې، خو په دې برخه کې بدلون اوس دا دی، چې په دې سند کې په پراخه کچه او ټاکلي وخت کې د طالبانو له مشرانو
۳مخ

رییس جمهور اوباما:

به زودی در مورد افغانستان تصمیم می گیریم

بارک اوباما که هم اکنون در جاپان به سر می‌برد، در پی انتشار گزارش‌هایی مبنی بر بروز اختلاف در سیاستگذاری بین مشاورانش قول داد که به زودی تصمیم شفافی را دربارهٔ فرستادن قوای کمکی به افغانستان اتخاذ کند.
بارک اوباما رییس جمهور امریکا، پس از گفتگو با یوکیو هاتویاما صدراعظم جاپان، در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه چه زمانی در مورد استقرار ۴۰ هزار سرباز کمکی در افغانستان تصمیم خواهد گرفت، گفت: این تصمیم به زودی اتخاذ خواهد شد و برای مردم امریکا کاملا شفاف خواهد بود.
به گزارش خبرگزاری فرانسه، اوباما اظهار داشت، وی تضمین می‌دهد زمانی که تصمیم‌گیری انجام شود مردم امریکا خواهند فهمید که دولت امریکا دقیقا چه کاری انجام می‌دهد و دلیل آن چیست.
در همین حال، رابرت گیبس سخنگوی دولت اوباما، منتقدان وی از جمله جمهوری‌خواهانی را که او را به تعلل و تردید در تصمیم‌گیری متهم می‌کنند مورد سرزنش قرار داده و مجددا دولت جورج بوش رییس جمهور سابق امریکا را به کم کاری در مورد جنگ افغانستان متهم کرد.
گیبس گفت: من همچنان معتقدم که اتخاذ یک تصمیم سریع ولی اشتباه آمیزبه نفع امنیت ملی امریکا نیست.
وی همچنین به روزنامه نگاران هشدار داد، از منابعی که در هفته‌های اخیر اعلام کردند که رییس جمهور در حال تصمیم‌گیری از میان گزینه‌هایی است که از سوی جنرالان به او پیشنهاد شده، دوری کنند.
رابرت گیبس گفت: رییس جمهور در حال صرف وقت برای اتخاذ یک تصمیم درست است.
اوباما تا قبل از بازگشت به امریکا از سفر دوره‌یی‌اش به آسیا در ۲۸ عقرب، در مورد استراتیژی جنگ افغانستان تصمیم نخواهد گرفت.
مشاوران اوباما گفتند، وی احتمالا برای اتخاذ این تصمیم به یک جلسهٔ دیگر با مشاوران ارشد امنیت ملی و قوماندانان اردو، احتیاج دارد.

امیدها دربارهٔ افزایش نیروهای ناتودرافغانستان بیشتر شد

گوردون براون صدراعظم بریتانیا روز گذشته سختگیری ها بر کشورهای عضو ناتو را افزایش داد و از این کشورها خواست، پنج هزار نیروی کمکی به افغانستان بفرستد.
به گزارش پایگاه انترنتی روزنامهٔ کریستین ساینس مانیتور، وی این سخنان را در حالی بیان کرد که برخی شواهد از آن حکایت دارد که ممکن است، ناتو مایل باشد، نیروهای بیشتری را نسبت به آنچه پیش بینی می شد، به افغانستان بفرستد.
براون روز جمعه گفت، بریتانیا نماینده گانی را به چند کشور متحد خود می فرستد، تا این کشورها را متقاعد کند، با فرستادن نیروهای بیشتر، بار دیگر پایبندی خود را به جنگ هشت سالهٔ افغانستان نشان دهند.
بسیاری از کشورهای اروپایی به سبب کاهش حمایت مردم کشورشان از جنگ افغانستان و نیز تصمیم نگرفتن بارک اوباما رییس جمهور امریکا دربارهٔ اعزام نیروها، مایل به فرستادن نیروهای بیشتر نیستند.
در عین حال، برخی کارشناسان معتقد اند ممکن است، با نزدیک شدن به زمان تصمیم گیری اوباما، این بی میلی برای فرستادن نیروها نیز تغییر کند.
آندرس فوگ راسموسن منشی عمومی ناتو به نظر می رسد، پس از نشست غیررسمی وزیران دفاع ناتو که
ص۳

همکاری های استراتیژیک برای خریداری محصولات افغانی

براساس همکاری استراتیژیک ایالات متحدهٔ امریکا و افغانستان، نیروهای ایتلاف بین‌المللی و اداره های بین‌المللی که در افغانستان فعالیت دارند، از تولیدات و خدمات شرکت‌های داخلی افغانستان، استفاده می‌کنند.
ایالات متحدهٔ امریکا، براساس پالیسی‌یی موسوم به "اولویت برای افغان‌ها"، برعلاوه تلاش می‌کند، سطح استخدام کارگران افغانی را بیشتر سازد.
سفارت امریکا در کابل، مشاور بخش انکشافی دفتر نماینده گی ملل متحد و مسوولان اتاق‌های تجارت و صنایع افغانستان، در این اواخر همکاری‌های استراتیژیک در این زمینه را اعلام داشتند.
به گزارش شبکهٔ دویچه، مسوولان اتاق‌های تجارت و صنایع افغانستان و سفارت امریکا در کابل می‌گویند، خریداری تولیدات شرکت‌های افغانی توسط نهادهای بین‌المللی می‌تواند، به انکشاف اقتصاد نوپای افغانستان کمک نماید.
دبلیو آیکن بیری، سفیر ایالات متحدهٔ امریکا در کابل می‌گوید، استفاده از تولیدات و خدمات
ص۳

جنگ افغانستان سرنوشت ساز شده است

ص۲

په هلمند ولایت کې د اداري فساد د یوې نادره بیلګه په یاد!!

اداري فساد خیر، خو نه له بنکرو او لکۍ سره!!

ستوری، موسکا- په اوس ورځو کې چې د غرب او افغان دولت کوم کشمکش روان دی، غټ علت یې د هیواد په حکومتي دستګاه کې د پراخه اداري فساد شتون دی، حتی نړۍ ده چې دغه اړیکې سمې سړې شي او ان اوباما ولسمشر حامد کرزي ته په دې اړه سخت ګوابنونه کړي دي چې بالاخره یې ۶میاشتې وخت ورکړی دی. په دې اړه نه اوباما ډیر ملامت دی او نه هم ولسمشر کرزی، د چا چې داسې باکفایته!! مسوولین وي، نو ولې به داسې حیرانوونکې د اداري فساد بیلګې نه پکې ترسترګو کیږي ولسمشر کرزی که داشان اداري فسادونو ته خپله ملا په متو کې هم وتړي، خو مخه به یې ونشي نیولای، ځکه په کوم مسوولیت یا دنده کې چې تعهد او خلوص نه وي. نو ولسمشر کرزی خو څه پولیس نه دی چې ۲۴ساعته به د خپلو مامورینو پر سر ولاړ وي چې ته ودریږه فساد ته لاس وانه چوي. د هیواد هره اداره او هر کس په اداري فساد تورن دی او اوس هیواد د همدغه سرطان له امله په یوه نه رغېدونکې ناروغۍ اخته دی اصلي هدف ته راځم، د هلمند د قومي مخورو له قوله، دوی راته په دې نړۍ

د امریکا پوځ وایي:

په افغانستان کې مو پوځیانو روحیه بایللې

په امریکایي عسکرو کې ذهني پریشاني، ناکراري او نوري رواني ستونزې زیاتې شوې دي

د امریکا پوځ وایي چې په افغانستان کې د امریکایي ځواکونو روحیه کمزورې شوې. په دې هېواد کې د تېرو اتو کلونو په جګړه کې، سرکال د دوی د تلفاتو شمېر تر هر وخت زیات شوی دی.
د اسوشیټډ پریس خبري اژانس د یوې نوې نظرپوښتنې له مخې، چې د جګړې په محاذونو کې څو میاشتې مخکې شوې، ښیي چې په امریکایي عسکرو کې ذهني پریشاني، ناکراري او نورې رواني ستونزې زیاتې شوې دي او له بلې خوا د دوی روحیه یا مورال هم خورا کمزورې شوی دی.
د تاند وېبپاڼې د خبر له مخې، د امریکا پوځ وایي چې دوی په افغانستان کې د روحي ناروغیو لپاره ډاکټران او کارپوهان نه لري، چې له عسکرو سره په دې برخه کې مرسته وکړي. د هغوی په وینا د داسې کسانو کموالی وروسته له هغه لا زیات احساس شو، چې د ولسمشر بارک اوباما په امر په لسګونو زره نور عسکر افغانستان ته واستول شول.
له بلې خوا هلې ځلې کېږي، چې افغانستان ته نور
۳مخ

روسیه: لس زره طالبان د افغانستان شمال ته رسېدلي

روسیه وایي چې د افغانستان له مرکزي او جنوبي برخو څخه شا و خوا لس زره وسلوال سخت دریځي د افغانستان شمالي ولایتونو ته ورغلي، چې په دغو ولایتونو کې د ناټو د ترانزیتي لارې مخه ډپ کړي.
له مسکو څخه د انټرفاکس خبري اژانس د خبر له مخې د روسیې په پوځ کې ځینو سرچینو دې خبري اژانس ته وویل، چې د افغانستان له نورو برخو څخه د دې هېواد شمال ته د وسلوالو طالبانو او نورو سخت دریځو ډلو د تګ هدف دا دی، چې د روسیې او منځنۍ اسیا د هېوادونو له لارې په افغانستان کې د ناټو تر مشرۍ لاندې د نړۍ والو ځواکونو د اکمالاتو مخه ونیسي.
د تاند وېبپاڼې د یوه راپور له مخې، دې سرچینې وویل چې د طالبانو، القاعدې او د ازبکستان د اسلامي غورځنګ
۳مخ

د لوی او بښونکي خدای ج په نامه

سرمقاله

لوی څارنوالی مقام های فاسد را محاکمه می کند؟

فساد از چالش های عمدهٔ دولت آیندهٔ آقای کرزی است؛ با اعلان کمیسیون انتخابات مبنی بر تعیین دوبارهٔ رییس جمهور کرزی به حیث رییس جمهور افغانستان، خواست هایی که از وی تا کنون بیش از همه، هم به سطح ملی و هم بین المللی مطرح بوده و نیز در رسانه های همگانی بازتاب گسترده داشته این است که وی در راه مبارزهٔ با فساد و آوردن اصلاحات در ادارهٔ دولت آیندهٔ از تساهل کار نگرفته و از سیاست های مصلحت جویانه دوری ورزد. شماری از کشورهای عمدهٔ کمک کننده به افغانستان، از جمله ایالات متحده و بریتانیا در این اواخر به آقای کرزی هشدار داده اند، در صورتی که او نتواند در ظرف شش ماه آینده، بر غایلهٔ فساد و اختلاس فایق آید، آنها در مورد همکاری های شان با دولت افغانستان تجدید نظر نموده و حتا تهدید کرده اند، نیروهای شان را به جای اینکه در راه دفاع از یک دولت فاسد کشته شوند، از افغانستان خارج خواهند کرد.

همزمان با این درخواست های تهدید آمیز جهانی، دیروز لوی څارنوال کشور اعلام داشت، که تحقیقات در بارهٔ اتهام ارتباط شماری از اعضای کنونی کابینهٔ افغانستان با فساد تکمیل شده است.

اسحاق الکو، لوی حارنوال بدون نام بردن از افراد خاصی در این زمینه خاطر نشان کرد، این افراد همراه با شماری از وزیران پیشین و چند مقام بلندپایهٔ دیگر به فساد مالی متهم هستند و محاکمهٔ وزیران متهم در این دوسیه با تشکیل محکمهٔ ویژه آغاز می شود.

به هر صورت، اعلام اخیر لوی څارنوالی کشور مبنی بر محاکمهٔ اشخاص بلندرتبهٔ دولتی متهم به فساد، گرچه می توانیم به عنوان گام نخست و واکنش نخست آقای کرزی در راستای برآورده شدن توقعات جهانی دانست، ولی اینکه این مقام های بلندپایه کی ها و متعلق به کدام دورهٔ آقای کرزی خواهند بود، این مسأله هنوز روشن نیست؛ در کابینه های فعلی و قبلی آقای کرزی، اشخاص زیادی به عنوان عضوی از تیم کاری وی کار می کرده اند که شماری از آنان اکنون یا قطعا در افغانستان حضور ندارند و یا اینکه در داخل کشور اما بیرون از حلقه و تیم آقای کرزی به سر می برند، اما اینکه تیر محاکمهٔ آقای کرزی کدام وزیر و مقام را شکار خواهد کرد؟ آیا لوی څارنوالی خواهد توانست، وزیران و مقام هایی را که واقعا در این راستا از جملهٔ پیشگامان و متهمان اصلی اند، و به عنوان مافیای فساد در درون هستهٔ قدرت شناخته می شوند، به میز محاکمه بکشاند؟ هنوز پاسخی مطمینی در این راستا وجود ندارد. زیرا آقای حبار ثابت لوی څارنوال پیشین که بر ضد فساد کمر به جهاد بسته بود و گفته بود که اشخاص بلند پایه یی که در فساد و اختلاس زمین های شیرپور متهم اند بازداشت و در پیشگاه داوری قضاوتمندان ضد فساد قرار خواهد داد، اما این مامول تا پایان دورهٔ کاری وی برآورده نشد.

بادرنظرداشت این مسأله چنین به نظر می رسد، این تصمیم لوی څارنوالی گرچه می تواند شعار خوبی برای کرزی باشد؛ آنهم در زمانی که وی برای بار دوم جهت احراز رسمی قدرت آماده گی می گیرد. و نیز می تواند، در کوتاه مدت، از میزان فشارهای موجود خارجی و داخلی در امر مهار فساد علیه آقای کرزی بکاهد، ولی در درازمدت نمی تواند، آقای کرزی را از شعاع تهدید ضرب الاجل شش ماههٔ جامعهٔ جهانی در راس آن امریکا دور سازد و به رفع مسوولیت وی در این راستا پایان ببخشد.

جنگ افغانستان سرنوشت ساز شده است

تحلیل- اشترن

"کاخ سفید در شرایطی همچنان شاهد برگزاری نشست‌های ویژه برای بیرون رفت از بحران افغانستان و پاکستان است که بر خلاف روندهای استراتیژیک گذشتهٔ دیگر، بحث بر سر آن نیست که آیا اساسا سرباز اضافی به این کشور فرستاده شود یا نه، بلکه بیشتر بحث بر روی این موضوع است که چه تعداد سرباز اضافی به این کشور، فرستاده خواهد شد ".

بعد از آنکه بارک اوباما رییس جمهور امریکا، بودجهٔ دفاعی این کشور را به تصویب رساند، تصمیم گرفت که برای بار دوم حضور نظامی نیروهای امریکایی را در مناطق بحرانی افزایش دهد. این تصمیم در حالی اتخاذ شد که رییس جمهور امریکا هنوز از فرستادن نیروهای بیشتر به افغانستان اطمینان کسب نکرده است؛ چرا که وی بارها در مصاحبه‌های گوناگون تاکید کرده است که باید تمام امکانات و راه‌های ممکن مورد بررسی قرار گیرد. اوباما در شرایطی هم چنان نسبت به فرستادن قطعی نیرو به افغانستان تردید دارد که رقم رو به رشد حملات انتحاری توسط طالبان و القاعده در افغانستان و پاکستان و ریکارد بی سابقه ثبت شده از قربانیان امریکایی در افغانستان، برای اوباما شکست سنگینی به حساب می‌آید.

در شرایطی که اوباما پیشتر از اتخاذ استراتیژی جدید در افغانستان و پاکستان خبر داده بود، با گذشت حدود نیم سال از اتخاذ این استراتیژی، وضعیت این کشور نه تنها بهتر، بلکه به وخامت بیشتر گراییده است. با اینکه اکنون حدود ۱۰۰ هزار سرباز ناتو در افغانستان حضور دارند، اما جنرال استنلی مک کریستال، قوماندان ارشد نیروهای امریکایی و ناتو در افغانستان، فرستادن فوری حداقل ۴۴ هزار سرباز را درخواست کرده است. به نظر می‌رسد، ترس از تبدیل افغانستان به "ویتنام اوباما" به دغدغه‌یی برای دولتمردان جدید امریکا تبدیل شده باشد. باید گفت، از زمان شروع جنگ افغانستان در سال ۲۰۰۱ تاکنون، ۸۸۶ سرباز امریکایی کشته شده‌اند و با گذشت هر چه بیشتر زمان، این احتمال بیشتر تقویت می‌شود که امریکا در جنگ بی پایان و بی سرانجامی گرفتار شود؛ جنگی که پیروزی در آن، آنهم در کشوری که غیر قابل کنترول است، بعید به نظر می‌رسد. اکنون برخی نویسنده گان و روزنامه نگاران امریکا اظهار می دارند که آرزوی اعزام سربازان بیشتر از رویاهای نومحافظه کاران در امریکا سرچشمه می گیرد. نومحافظه کارانی که آرزوی ساخت دولتی بی مانند را در افغانستان در سر دارند.

سردرگمی کاخ سفید در افغانستان قابل لمس است. وضعیت امنیتی پیچیده در این کشور به گونه‌یی است که حتا برخی از مقام های سیاسی این کشور اقرار کرده‌اند که طالبان به عنوان یک قدرت نظامی و سیاسی قابل مغلوب شدن نیست و فرقی هم نمی کند که چه تعداد سرباز در این کشور استقرار یابند. اخبار جدیدی نیز که منتشر شده و حاکی از کمک های مالی سازمان سیا به برادر حامد کرزی است، مهر تاییدی بر پیچیده گی استراتیژی‌های امنیتی امریکا در افغانستان است؛ چرا که احمد ولی کرزی، برادر حامد کرزی، یکی از سرکرده‌های تجارت مواد مخدر به شمار می‌رود.

اوباما اکنون در شرایط سختی گرفتار شده است؛ چرا در شرایطی که افراطیان در این کشور روز به روز قدرت مندتر می شوند، دولتمردان امریکا نیز، خواهان پایان تردید و درنگ اوباما در مورد استراتیژی افغانستان هستند. این روزها جزو سخت‌ترین روزهای ریاست جمهوری بارک اوباما بعد از به دست گرفتن قدرت است. جنگ افغانستان می‌تواند، به سرنوشتی دچار شود که نتیجهٔ آن، قضاوت تاریخ را در مورد بارک اوباما، تحت تاثیر قرار دهد.

وحدت ملی، متضمن زنده گی بهتر و پیشرفت کشور است

احمدپناه ایوب

غوغا و دغدغه های پیشرفت و پیشاهنگی کشورهای غربی به سطح جهان، در اثر کار و فعالیت یک قوم، یک زبان، یک ملیت، یک نژاد و یک حزب نیست؛ بلکه این کشورها، با شکستاندن مرزهای برتری جوی، تعصبات و طبقات و با شعار وحدت و یکپارچگی در عمل ثابت ساخته و توانستند، بر تمامی مشکلات که اکنون ما به آن دست وپنجه نرم می کنیم، فایق آیند، کشور و مردم خویش را به سطح جهان سربلند و سرفراز سازند.

سیاهپوستی که در کشورهای امریکایی و غربی در طی تاریخ به جرم سیاهی پوستش مورد ظلم و ستم سایر نژادها قرار می گرفت، اکنون آن برتری جویی وتعصبات را برهم زدند و به خاطر منافع ملی و مصالح علیای کشوری شان به عنوان ملت واحد بدون درنظرداشت تعصبات در تلاش تأمین امنیت، آبادی بی حدوحصر کشور، نوآوری، اختراعات، انکشافات و خلاصه گفته می توانیم که هرآنچه به خاطر آسایش زنده گی خود و اعتلای کشور شان میسر و مساعد است، به پیش رفتند و در این عرصه، آرام ننشستند.

متأسفانه که در این زمینه، کشورهای اسلامی به خصوص مردم مسلمان افغانستان تمامی خوبی هایی را که اسلام عزیز و قرآن پاک برای شان رهنمایی نموده، فراموش نموده و آن چیزهایی را که اسلام، بد و منفور شمرده، ارزش می دهند و حتا ملت های غیراسلامی نیز آن را رد و مورد قبول شان نیست و آن اینکه، تعصبات زبانی، سمتی، قومی، حزبی و... که بی نهایت از سوی برخی اشخاص مغرض داخلی و اشخاص و نهاد های خارجی به این بذر نفاق کاشته می شود و این زخم ناسور و دردآور است که ملت و مردم مسلمان افغانستان را که عقیده و ایمان شان مانند درخت تنومند و قوی استوار است، به شاخه شاخهٔ تقسیم نموده و جالب اینکه، کسانی که در این راه به خاطر تفرقه و نفاق کار می کنند، از سوی برخی نهادها و اشخاص با نفوذ حمایه و تشویق نیز می شوند که گویا آنها هستند که فرهنگ و دین آن قوم را به دست گرفته و اگر نه تمامی ارزش های شان از دست خواهد رفت که واقعاً این تفرقه اندازی و تعصبات به افراد و اشخاصی که دینی، ملی و فراملی می اندیشند، دردآور وآزار دهنده است.

اگر مکثی به سه دههٔ گذشت، به ویژه به پنج سال حاکمیت زمان طالبان اندازیم، این سه دهه به شمول پنج سال حاکمیت طالبان، سی سالی بود که مردم مسلمان افغانستان چیزهای زیادی را آموختند و پنج سال حکومت مستبد طالبان درس های آموزشی بود که باید مردم افغانستان تمامی مسایلی که ارتباط به برتری جویی می گرفت، کنار می گذاشتند وبه نام یک ملت واحد، مسلمان و افغان به طور شگفت انگیز عرض اندام می نمودند و به دشمنان قسم خوردهٔ دین، وطن و مردم خویش نشان می دادند، همان طوری که این ملت رنجدیده و درعین حال شجاع توانستند، قشون سرخ شوروی و طالبان و تروریستان جهانی را از کشور خویش بیرون ساختند، در اتفاق و اتحاد خود نیز پیشقدم وتوانمندی وحدت را دارند که بدبختانه در این عرصهٔ ملی و دینی از سوی مردم و رهبران تعلل و تنبلی صورت گرفته است.

به هرصورت، ضرب المثل مشهور است "ماهی را هر وقت از آب بگیری تازه است" اکنون نیز وقت است، اگر بزرگان و کسانی که ادعای رهبری، مردم دوستی و وطن پرستی سر می دهند، این ابتکار عمل را بدست گیرند و تمامی کسانی که توانایی این رسالت بزرگ وتاریخی را دارند، به شیوه های معقول تشویق و ترغیب نمایند، بدون تردید که گفته می توانیم مردم عادی کشور، می توانند که تمامی مرزهای تعصب وبرتری جویی را بشکنند و به عنوان ملت واحد و یکپارچه تبدیل شوند و این یگانه راه بیرون رفت از تمامی مشکلات و بحران های جاری ومزمنی که مردم به آن دست و پنجه نرم می کنند، می باشد و از سوی دیگر، با وحدت و اتفاق مردم افغانستان می توانند، در بازسازی و رونق اقتصادی کشور خود، سهم بگیرند و تمامی شهروندان این سرزمین باید در این راستا خود را مسؤول بدانند.

«فساد» د ولسمشر پر وړاندې ...

لري. لکه څرنګه چې د لړم د میاشتنې پر ۱۴ نېټه په کابل کې د ملګرو ملتونو د سرمونشي ځانګړي استازي (کای آیډې) په یوه خبري غونډه کې په څرګنده توګه ګوابنې وکړ، چې که په راتلونکي حکومت کې په پراخه کچه بدلون او سمون رامنځته نشي، د افغانستان په اړه به نړۍ واله ستراتېژي بدله شي. نوموړي د خپلو خبرو په ترڅ کې دا هم وویل، که سمون رامنځته نشي، د نړۍ والې ټولنې پرمرستو به منفي اغېزه وکړي. او یا هم د انګلستان صدراعظم (ګولډن براون) په ورستیو څرګندونو کې، چې د برېتانیې پارلمان ته یې کولې، یادونه وکړه، چې دې ته حاضر نه دی، چې د یوه داسې هېواد په ساتنه کې د خپلو سرتېرو ژوند په خطر کې واچوي، چې د فساد پر وړاندې مبارزه نه کوي. نوموړي فساد د افغانستان په دویم نامه باندې یاد کړ. همداشان د امریکا ولسمشر اوباما، افغان ولسمشر کرزي ته په ټلیفوني خبرو کې وویل، چې د فساد پروړاندې جدي او چټکه مبارزه وکړي. دا هغه ګوابنونه دي، چې په ځانګړې توګه زمونږ د راتلونکي حکومت پر وړاندې د نویو ناندریو لمنه غوړې.

په پورتنیو ګوابنونو کې د اداري فساد مسئله نژدې د مرکزي مسلې په توګه راپورته کېږي. دا هغه مسئله ده، چې زمونږ له لوړ پوړ نه بیا تر هرې ګوښې پورې یې ریښې ځغلولې دي، ځکه نو د بېلابېلو لاملونو له امله له یوې دقیقې سنجول شوې ستراتېژۍ پرته د دې ستونزې (فساد) له منځه وړل ناشونې دي.

زمونږ په اداره کې فساد زښت زیات کورنۍ او بهرنۍ لاملونه لري، چې بهرنۍ لاملونه یې هغه دي، چې همدا اوس له منځه وړل زمونږ له توان او واک څخه بهر دي، خو د کورنیو لاملونو د له منځه وړلو لپاره د لاندې ټکو څخه په ګټه اخیستلو سره مونږ کولای شو، چې په همدې اړه یوه ببرنۍ ستراتېژي طرحه کړو:

۱ – له کورنیو سرچینو څخه د پاکو، کارپوه او کارندو کسانو په کار ګومارل.

۲ – په منځنۍ ډول د ورځې له غوښتنو سره سم د هغوی د مادي اړتیاوو تامین او پوره کول.

۳ – د اداري سیستم سمون (رالنډول).

۴ – له روان حالت او وضعې سره د ناوړو قوانینو بدلون او نوي کول.

۵ – د حکومتي دستګاه د کارکوونکیو پر کړنو باندې د بې پرې کنټرول، ځارنې، مجازاتو او مکافاتو، بې توپیره پلي کول او د خلکو په خبرتیا رسول.

۶ – د امکاناتو تر پولې اداره کمپیوټرایز کول.

۷ – اداره له قومي، ژبنیو او سمتپالنې مسایلو څخه پاکه ساتل.

۸ – پر قانوني بنسټونو باندې ولاړ، په ځارنوالي او محکمو کې د جرمونو د ثبوت، د دوسیو تکمیل او پرېکړو صادرولو لپاره مشخص، لنډ او منل شوي وخت ټاکل.

۹ – د ملي پولیسو د وړتیاوو لوړول او د هغوی د ځواک او اغېز لوړتیا او همدې برخې ته زیاته پاملرنه کول.

دا هغه ټکي دي، چې د یو لړ نورو پراختیاوو د پکار وړلوسره مونږ ته د فساد د کورنیو لاملونو د له منځه وړلو په اړه یوه رغنده او ببرنۍ ستراتېژي راجوړولای شي.

په کورنۍ کچه د فساد مخنیوی او له منځه وړل بلکل شونی کار دی، خو د فساد هغه ځېرې، چې ریښې یې له هېواده بهر دي، اندېښنې راولاړې، ځکه زمونږ د کورني فساد په اړه مونږ توان او وړتیا لرو، چې لمځې یې ورټول کړو، خو دا نوی ډول فساد، چې ریښې یې نه یوازې له بهره اوبه خوري او زمونږ په هېواد کې ګلونه سپرې، بلکې زمونږ کورنی فساد هم له هغه څخه رنګ او خوند اخلي.

همدا نوی فساد دی، چې د نړۍ والې ټولنې د رارسېدلو مرستو لویه برخه بېرته په خپل زېښناك سره زمونږ له هېواده باسي، چې د بېلګې په لاندې پېښه کې یادولای شو:

ښاغلی جانګل کارګر، په ولسي جرګه د پروان د خلکو استازی، د ملي دفاع وزارت له یوه لوی او بوږنوونکي رازه پرده پورته کوي: ښاغلی کارګر څرګندوي، یوه میاشت مخکې د ملي دفاع په وزارت کې امریکایي سلاکارانو د دفاع وزارت د جنرالانو لپاره (۳۱) عرادې زریدار موټر ونه چې یوه عراده یې د ورځې په (۵۰۰) ډالره د یوه کال لپاره، له یوې موسسې څخه په کرایه اخیستل شوي، چې د نومورو موټرونو د یوې میاشتې کرایه (۴۶۵۰۰۰) ډالره او د یوه کال کرایه (۵۵۸۰۰۰۰) پنځه مېلیونه، پنځه سوه او اتیا زره ډالره کېږي. دا په داسې حال کې چې د کرایه شوي ډول نوي صفر کیلومتر موټر بیه (۱۲۰۰۰۰) یولك و شل زره ډالره ده، چې د کرایه شویو موټرونو د یوه کال په کرایه باندې (۴۶) عرادې موټرونه رانیول کېږي. له دې څرګندېږي، چې زمونږ په هېواد کې دا نوی ډول فساد په کومه کچه څه کوي او د پورتنیو (۳۱) عرادې موټرونو کرایه پر چا حساب او د چا جېب ته تللې وي. دا ځېرنې زمونږ ولس دې ته هڅوي، چې له خپل نوي ټاکل شوي حکومت څخه په کلکه غوښتنه وکړي، چې د همدې فساد په مخنیوي کې خپله دنده او ونده پر ځای کړي.

برېتانیا له طالبانو سره د پخلاینې ...

سره پر خبرو ټینګار شوی.

دا یو له هغو څو سندونو نه دی، چې بهرنیو هېوادونو لیکلي او موخه یې د ولسمشر کرزي راتلونکي حکومت ته د سلا ورکول دي.

بي بي سي ته د دې سند ځینې برخې څرګندې شوې دي، چې د جنګیالیو د بریدونو د کمښت لپاره پر هغو پوځي فشار او د پخلاینې لارې چارې پکې په ګوته شوې دي.

د ځایې طالب چارواکو او د هغوی پلوو جنګیالیو د راخپلولو تګلاره لا له وړاندې جوړه شوې ده، خو په دې سند کې د افغان حکومت او د طالب مشرتابه د ځینو غړو ترمنځ، چې په کوټه کې ده، د ستراتیژیکې پخلاینې خبرې کېږي.

زه فکر کوم چې دا کوم اسانه کار نه دی، خو د جګړې په پرتله سوله څو ځلې اسانه او ممکنه ده، دا ځکه چې په عمل کې واضحه اراده نشته او عملاً د سولې لپاره کار نه دی شوی، خو که دوی ته داسې ډاډ ورکړل شي، چې بهرنیان له افغانستانه وځي، ښایي دوی ته د خبرو هیله راوټوکوي

په وړاندې شوي سند کې د ملګرو ملتونو د بندیزونو له لېسته د شپږو میاشتو په ترڅ کې د طالبانو د هغو مشرانو د لرې کولو پلان په ګوته کېږي، چې د پخلاینې له بهیر سره یوځای کېږي.

د سند له مخې د راتلونکو دوو کلونو په ترڅ کې به کابل کې لویه جرګه رابلل کېږي، چې د افغانستان په اساسي قانون کې بدلون راولي.

د برېتانیا د بهرنیو چارو وزارت وایي، د افشا شوي سند په اړه څه نه شي ویلی، خو یوه چارواکي وویل دا یو اوږدمهاله نظر دی، چې له جنګیالیو سره بری سیاسي هلو ځلو ته اړتیا لري.

خو د بهرنیو هېوادونو لخوا د طالبانو له مشرتابه سره د خبرو دغه وړاندیز به څومره عملي بڼه ولري، طالب مشرانو وړاندې ویلي وو، په دې شرط به خبرې کوي چې بهرني ځواکونه له افغانستانه ووځي.

خو ایا طالب مشرتابه به له دې مخکښې شرطه تېر شي، د طالبانو د واکمنۍ د بهرنیو چارو وزیر مولوي وکیل احمد متوکل په دې اند دی، چې دا به یوه اسانه چاره نه وي:

«زه فکر کوم چې دا کوم اسانه کار نه دی، خو د جګړې په پرتله سوله څو ځلې اسانه او ممکنه ده. دا ځکه چې په عمل کې واضحه اراده نشته او عملاً د سولې لپاره کار نه دی شوی. خو که دوی ته داسې ډاډ ورکړل شي، چې بهرنیان له افغانستانه وځي، ښایي دوی ته د خبرو هیله راوټوکوي.»

ښاغلی متوکل زیاتوي، که چېرې د بې باورۍ واټن راکم شي، ښایي طالب مشرتابه خبرو ته غاړه کېږدي.

وړاندې امریکا یو داسې قانون تصویب کړ، چې له مخې به یې هغو طالب جنګیالیو ته پیسې ورکول کېږي، چې له جګړې لاسونه اخلي.

روسیه: لس زره طالبان د افغانستان ...

او د نورو جهادي ډلو د ۷۰۰۰ او ۱۰۰۰۰ ترمنځ جګړه مار د افغانستان شمالي ولایتونو ته استول شوي دي.

انټرفاکس خبري اژانس وایي، چې په وروستیو څلورو میاشتو کې په فاریاب، جوزجان، سرپل، بادغیس، کندوز او تخار ولایتونو کې د طالبانو نفوذ په بېساري ډول زیات شوی دی.

په افغانستان کې موپوځیانو ...

اروا‌پوهان واستول شي، چې په دغه هېواد کې له مېشتو عسکرو سره د رواني ستونزو په برخه کې مرسته وکړي.

ځینې راپورونه وایي د متحدو ایالتونو د تکساس د فورډ هود په پوځي اډه کې تر تېرې پېښې وروسته په امریکایي ځواکونو کې د رواني ستونزو مسئله لا جدي شوې ده.

د امریکا په فورډ هود پوځي اډه کې یوه اروا‌پوه ډاکټر پر امریکایي ځواکونو ډزې وکړې، ۱۳ تنه یې ووژل او ۳۱ نور یې ټپیان کړل.

ټاکل شوې وه چې دا ډاکټر او د هغه په لاس یوشمېر وژل شوي سرتېري افغانستان ته واستول شي.

امیدها دربارۀ افزایش نیروهای ناتو...

ماه گذشته در اسلوواکی برگزار شد، تمایل پیدا کرده باشد، از تعهد بیشتر ناتو حمایت کند.

راسموسن چند روز قبل گفته بود " همه کشورها باید دربارۀ منابع بیشتری که می تواند، از لحاظ نظامی، مالی یا غیر نظامی به افغانستان کمک کنند، بار دیگر بررسی کنند، تا این کشور بتواند، نقش مهمتری در ادارۀ امور خود به عهده گیرد."

آلمان که با استقرار ۴۵۰۰ سرباز سومین کشور از لحاظ تعداد نیرو در افغانستان محسوب می شود، مدت مدیدی است که به سبب محدود کردن ماموریت خود عمدتا به آموزش نیروهای افغان و واگذار کردن عملیات جنگی به نیروهای دیگر با انتقاد مواجه است.

در عین حال، این کشور روز جمعه اعلام کرد، برای تقویت یک کندک واکنش سریع در افغانستان، ماه جنوری ۱۲۰ عسکر جنگی دیگر را به این کشور خواهد فرستاد.

همکاری های استراتیژیک برای خریداری ...

افغانی توسط نیروهای ایتلاف و دیگر نهادهای بین المللی، می تواند به نفع اقتصاد افغانستان باشد. به گفتۀ سفیر امریکا، مقام های محلی به این نظر اند که دشمن نمبر یک مردم، بیکاری است و خریداری تولیدات و خدمات افغانی، می تواند این مشکل را کاهش دهد.

آیکن بیری علاوه کرد، تلاش هایی که در این زمینه تاهنوز صورت گرفته، بسیار کم بوده است.

آیکن بیری گفت: "یو. اس. ای. آی. دی (برنامۀ انکشافی ایالات متحدۀ امریکا) در سال گذشته به ارزش ۲۸۰ میلیون دالر از تولیدات و خدمات افغانی استفاده کرده است، که بیش از دو درصد حاصل اقتصادی افغانستان را تشکیل می دهد و تا اخیر این روند، بیشتر از ۲۰ هزار شهروند افغانستان را استخدام کرده است".

به گفتۀ سفیر امریکا، در سال گذشته نیروهای امریکایی مستقر در افغانستان، حدود یک بیلیون دالر را با شرکت های افغانی قرارداد کرده اند. همچنان براساس گفته های آیکن بیری، سفارت امریکا سال گذشته، حدود هفت میلیون دالر را از تولیدات و خدمات افغانی خریداری کرده است.

در همین حال، سفیر امریکا تاکید نمود که شرکت های افغانی باید مواد با کیفیت تولید نمایند و فساد در این رابطه کاهش یابد.

آیکن بیری گفت: " پالیسی "اولویت برای افغان ها" یک گام بزرگ است. اما ما به شما ضرورت داریم که کیفیت و قیمت مواد را استندرد سازید. همچنان باید عزم قوی در مبارزه با فساد وجود داشته باشد. من باور دارم که این کاری است که ما می توانیم انجام دهیم و همراه با یکدیگر انجام خواهیم داد". وی گفت، شرکت های افغانی باید از دولت افغانستان درخواست نمایند که یک محیط پاک از فساد و قانونی را به وجود آورد.

در همین حال، مارک ورک، مشاور خاص مسایل انکشافی دفتر ملل متحد در کابل، می گوید معامله با شرکت های افغانی می تواند، در وضعیت اقتصادی افغانستان تغییر وارد نماید. وی تاکید کرد که نهادهای بین المللی معیارهای خود در خرید مواد را پایین نمی آورند، بلکه شرکت های افغانی باید کوشش کنند که کیفیت مواد تولیدی شان را بلند ببرند.

مارک ورک گفت: "ما، یوناما و نهادهای بین المللی نمی خواهیم که معیارهای خود را پایین بیاوریم، تا شما قراردادهای بیشتری ببندید. ما از شما می خواهیم که معیارهای تولیدات تان را برای قرارداد با ما، بلند ببرید. این برای شما و افغانستان مفید است".

این درحالی است، بسیاری شرکت هایی که در افغانستان فعالیت می کنند، از استندردهای بین المللی برخوردار نیستند. از سوی دیگر، برخی تاجران می گویند، نهادهای بین المللی با آن تعداد شرکت های تولیدی افغانی قرارداد می بندند که تضمین بالای بانکی داشته باشند، درحالی که بسیاری شرکت ها از چنین تضمین هایی برخوردار نیستند.

اداري فساد خیر، خو نه له ...

ورځو کې د یوې واقعې یادونه کوله چې خطرناك او ښکرور اداري فساد یې له ورایه ښکاري. هلمند ولایت د ټولې نړۍ په کچه د مخدره توکو مرکز دی، ټولې اروپا او امریکا ته له همدې ولایته مخدر لیږدول کېږي او تر اوبه کېږي. جنګ جګړې خو په دغه ولس او دغه ولایت باندې یو ورځنی او معمولي امر ګرځیدلی دی. وژنه اوس هلته یو عادي امر دی او څوك یې غم نه خوري. اوس غرب هڅه کوي چې په دغه ولایت کې خلکو ته د تریاکو په وړاندې بدیل معیشت ورکړي څو ولس له تریاکو نه لاس واخلي او عادي ژوند ته راستانه شي. خو که په بدیل معیشت کې هم داسې خطرناك د اداري فساد جریان روان وي، ګرانه ده چې د هلمند پر ځمکو دې له تریاکو بل څه تردې وروسته هم وکرل شي، او دا به هم ګرانه وي چې له هلمندي ولس نه دې د توپك تور سیوری لیرې شي. بدیل معیشت خلکو ته غنم توزیع کېږي، اوس جالبه داده چې دغه غنم څنګه حیف او میل کېږي او له هلمندي ولس سره څومره لوی خیانت جریان لري!! چې اخر ددغه خیانت او فساد سلنه ۸ملیونه ډالر بنودل شوی دی. دغه هلمندی مخور چې د ځینو مشکلاتو له امله د نوم د نه افشا کیدو غوښتنه کوي وایي: دهقانانو ته د بدیل معیشت لپاره د دولت له لوري غنم توزیع کیدل، چې د دولتي مقاماتو له لوري پکې بیخي بې شرمانه فساد رامنځته شوی دی. مخور زیاتوي، دغه غنم چې هر دهقان ته اصلا پنځوس منه باید توزیع شوي وای، مګر د هلمند ولایت د مقاماتو له لوري ۳۷منه ورکول کیدل، چې دیارلس منه دلته په بدو ووهل شول، بل، هغه غنم چې باید خلکو ته ورکړل شوي وای، سل ځله تر هغه نابود او بې کیفیته غنم ورکړل شوي دي، چې دا ارزانه رانیول شوي دي. له دې سره سره، کله چې دغه غنم لیږدول شوي، ددولتي مقاماتو له لوري یې اته زره یوازې د بودجې په سر کرایه اخستل شوې ده، چې په خلکو ویشل شوي، بوجې په ۱۵۰۰ ورکړل شوې ده، نو کرایه تر اصل مال لوړه ده چې دا پیسې هم مشخصو جیبونو ته لوبدلې دي. د مخورو له قوله، مرکزي دولت په دې اړه په جریان کې دی او د محمدصدیق او محمدسلیم په نوم د والي مشاورین پکې تورن دي. دی زیاتوي، چې محمدسلیم نامی ددولت له لوري نیول شوی او اوس په بند کې دی او هغه بل د پکتیا ولایت اوسیدونکی و چې اوس له هلمند ولایت نه تبنتیدلی دی خدای خبر چې چیرته پټ دی؟ په پای کې معلومه شوه چې په دې پروسه کې ۸میلیونه امریکایي ډالره حیف میل شوي او د مقاماتو جیبونو ته لویدلي دي. مخور وایي چې که دولتي مقاماتو پکې لاس نه درلودای، نو دومره بې شرمانه فساد ته څوك لاس اچولی شي؟؟وروسته به معلومه شي چې مرکزي دولت په دې اړه څنګه غبرګون ښیي او په دې اړه باید زیاتې پلټنې وشي چې نور کوم مهم اړخونه پکې ککړ دي.

دا په داسې حال کې ده چې دغه ولایت هم د نړیوالو او هم د داخلي کړیو له لوري د سختو او چټلو معاملو مرکز ګرځیدلی دی، چې قرباني یې یوازې غریب او جګړه ځپلی هلمندی ولس ورکوي. همدغه علت دی چې نه تر اوسه د تریاکو زهرینې غوټې په دغه ولایت کې وچې او ورکې شوې او نه له دغه ولسه د جګړې او توپك تور سیوری لیرې شو. په هلمند کې دا کومه نوې خبره نه ده، اته کاله کیږي چې دغه ولایت د نړیوالو د بزکشۍ میدان دی خو چاره یې نشته، اوس چې داخلیان هم په دې هیله دي چې په غنمو کې هم یو څه خپلو جیبونو ته ووهي، نو هلمندیان دې خپل خدای ته صبر وکړي. نړیوال او داخلي کړۍ دې د هلمندیانو د حقوقو پر سر خپلې چنې وهي، او د هلمندي ولس دې نور خدای مل شي!! چې څوك یې کابل ته راکډه شي، دلته د لوبې له لاسه خپل د زړه توټې د یوې ګولې مړۍ لپاره پلوري او څوك چې هلته اوسي، یا هره ورځ وژل کیږي، بمبار کیږي او یا که څه مرسته ورسره کیږي هم، نو اته میلیونه پکې د مقاماتو جنابانو! حق وي، دې ته وایي د بشر علمبرداران او دجګړه ځپلي هلمند غم خواران!

قهرمانان دیروز، مغضوبان امروز

مایکل سلکمن

محسن میردامادی سی سال پیش به خاطر کمک به رهبری تسخیر سفارت امریکا از جانب آیت‌الله روح‌الله خمینی قهرمان شناخته شد. اما امروز او به اتهام همکاری با دشمن کشور در زندان است.

جرم میردامادی فعالیت به عنوان یک رهبر جنبش اصلاحات، بخصوص به عنوان منشی عمومی جبههٔ مشارکت اسلامی ایران، بزرگترین حزب اصلاح‌طلب ایران، بوده است. اما او تنها کسی در میان گروگان‌گیران گذشته نیست که مورد سوءظن قرار دارد و توسط مقام ها دستگیر شده است. به گفتهٔ تحلیلگران، در حالی که ایران خود را برای یادبودی آماده می‌کند که هویت سیاسی آن کشور را تشکیل می دهد، بسیاری از گروگان‌گیران سابق و متحدان آنها در زمرهٔ مخالفان سیاسی قرار گرفته اند و تهدید مهمی برای مشروعیت رهبریت کشور ایجاد کرده اند.

مایکل آشورتی، دیپلومات سابق بریتانیایی و کارشناس ایران که در پوهنتون اکستر سخنرانی می‌کرد، می‌گوید: "در واقع وقتی به یاد می‌آورید که موضع اصلاح‌طلبان در سیاست ایران الزاما موضعی طرفدار غرب نیست، اینکه بسیاری از محصلان سال ۱۹۷۹ در سیاست ایران، موضع اصلاح‌طلبانه یی گرفته‌اند، چیز تعجب آوری نیست."

کارشناسان ایران می‌گویند، این برداشت که گروگان‌گیری - که زمانی رویداد بنیادی جمهوری اسلامی بود - اکنون خود به یک معضل داخلی تبدیل شده است، خصوصا امسال درست است. از زمان تظاهرات و سرکوب پس از انتخابات مناقشه‌آمیز تابستان، هواداران مخالفان از مراسم عمومی به عنوان فرصتی برای آمدن به جاده‌ها استفاده کرده‌اند و برای روز چهارشنبه هم همین انتظار می‌رود.

رسول نفیسی کارشناس ایران گفت، شاید نفرین‌شده‌ترین چیز شعار محبوب اصلاح طلبان است. "جمهوری ایرانی" نه "جمهوری اسلامی".

معصومه ابتکار پس از انتخابات ماه جون در وبلاگ خود، پرشین پارادوکس نوشت: "تهدید خارج شدن از مسیر و از دست دادن روح انقلاب بر ما سایه انداخته است." خانم ابتکار چهرهٔ عمومی تسخیر سفارت بود و به عنوان سخنگوی گروگان‌گیران عمل می‌کرد. او در مورد گروگان‌ها که از آنها با عنوان "مهمانان آیت‌الله" یاد می شد، خبررسانی می‌کرد. ۵۲ تن از آنان ۴۴۴ روز گروگان بودند.

کارشناسان می‌گویند، امروز او به طور غیررسمی نظرات بسیاری از گروگان‌گیران سابق را نشان می‌دهد. صدها محصل در این ماجرا دست داشتند، اما در میان رهبران آنها در موارد خاص اجماع نظر وجود داشت.

آنها در عین حال که هوادار غرب نیستند، اما از مراوده با غرب حمایت می‌کنند. آنها گاهی از ایده‌های اصلی انقلاب حرف می‌زنند، از جمله عدالت و آزادی که به عقیدهٔ آنها در کشورممنوع شده است - خصوصا در سرکوب خشونت‌بار اعتراضات اخیر علیه نتایج انتخابات که اقدامات خشن ساواک، پولیس مخفی مخوف و انزجار برانگیز محمدرضاشاه پهلوی را به یاد می‌آورد.

تسخیر سال ۱۹۷۹ توسط گروهی رهبری می‌شد که خود را پیروان مسلمان خط امام می‌نامیدند. آنها از لحاظ سیاسی رادیکال بودند و بیشتر خود را چپگرا و ضد امپریالیسم و نیز اسلامگرا معرفی می‌کردند. در سال‌های بعد، مغزهای متفکر جنبش اصلاحات از میان آنها پدیدار شد. در میان آنها عباس عبدی، مشاور ارشد رییس‌جمهور اصلاح طلب پیشین محمد خاتمی بود که بعدها دو سال به زندان افتاد؛ سعید حجاریان، یک روزنامه‌نگار و رهبر اصلاح‌طلب که ماه اکتوبر پس از ماه‌ها بازداشت از زندان آزاد شد؛ و محسن امین‌زاده، معاون وزیر امور خارجه در دورهٔ خاتمی که هنوز در زندان است، بودند.

خانم ابتکار که به عنوان عضو شورای شهر تهران صحبت می‌کرد، گفت: "باید بپرسیم چرا محصلانی که توسط امام قهرمان خوانده می‌شدند، حالا باید از چنین شرایطی رنج ببرند."

آشفتگی سیاسی که پس از انتخابات در ایران به وجود آمد، نشان داد که تا چه حد سیاست‌های قدرت حاکم از زمانی که قیام عمومی حکومت شاه را سی سال پیش سرنگون کرد، تغییر کرده است. قدرت از انقلابیون قدیمی به نسل جدیدی رسیده است که وابسته به جنگ ایران و عراق و سپاه پاسداران هستند؛ نیروی نظامی که وظیفه‌اش این است هر زمان که لازم باشد، برای حفاظت از انقلاب اقدام کند.

این نخبگان جدید سیاسی اغلب با پدران پایه‌گذار خود اختلاف عقیده دارند؛ افرادی مانند رییس‌جمهور اسبق علی اکبر هاشمی رفسنجانی و صریح‌ترین منتقد دولت، مهدی کروبی که نامزد ریاست جمهوری و دو دوره رییس مجلس بود. مهرزاد بروجردی پروفسور علوم سیاسی در پوهنتون سیراکوس و کارشناس مسایل ایران گفت: "میردامادی اکنون در زندان نشسته است و این موضوع بار دیگر بیشتر از هر چیز ثابت می کند که اجماع اولیه در ایران سال ۵۷ و ۵۸ تا چه اندازه شکسته و پراکنده شده است."

آقای عبدی اخیرا کمتر خود را نشان داده است و حرف‌های کمی زده است، مگر حمایت‌هایی از جنبش سبز و رهبر اصلاح‌طلب دیگر، میرحسین موسوی.

او مانند دیگر گروگان‌گیران برای تسخیر سفارت امریکا عذرخواهی نکرده است. او گفته است که در آن زمان فکر می‌کرده که این کار لازم است.

اما از نتایجی که از آن حاصل شده است، افسوس می‌خورد.

وی در سال ۲۰۰۶ گفت: "من فقط به این دلیل که آنها به آن انقلاب می‌گویند، من آنّ را انقلاب نمی‌نامم. استبداد است. هیچ مستبدی نمی‌گوید مستبد است. معمولا ادعا می‌کنند، دموکرات هستند."

روحانی مخالف نیز تسخیر سفارت را تقبیح کرد. این روحانی که رازدار آیت‌الله روح‌الله خمینی بوده است، روز سه‌شنبه اولین روحانی ارشدی بود که تسخیر سفارت امریکا در سال ۱۹۷۹ را تقبیح کرد.

آیت‌الله العظمی حسینعلی منتظری در بیانیه‌یی در وب‌سایت خود نوشت: "اشغال سفارت که توسط آیت‌الله خمینی و من و اکثریت مردم به تایید رسید، پیامدهایی بسیار منفی در امریکا داشت و نشان داد که کار درستی نبوده است."

وی افزود: "بسیاری از آن جوانان انقلابی که مسوول آن اقدام بودند نیز، گواهی می‌دهند که اشتباه کردند."

آیت‌الله منتظری دوست نزدیک آیت‌الله خمینی بود و زمانی به عنوان جانشین او به عنوان رهبر ایران شناخته می‌شد. او سپس یکی از مهمترین منتقدان جمهوری اسلامی شد و سال‌ها در شهر قم تحت بازداشت خانگی قرار داشت.

«فساد» د ولسمشر پر وړاندې تر ګردو لویه ستونزه

عبدالرحمن زلال

تر ډېرو ډراماتیکو ناندریو وروسته زمونږ دېګ سرپوښ او د خوړو د پخېدو وړتیا پیدا کړه، خو اوس خبره دا ده، چې خلك له دې دېګ څخه څه او کوم ډول خواړه غواړي؟

افغان ولس په تېرو اتو کلونو کې ډېرې سختې ستونزې وګاللې. بې روزګاري، ناامني، لوږې، وچکالي، مهاجرتونو، بمبارد مانونو، په حکومتي دستګاه کې فساد او د زورواکو له خوا لوټ او تاراج، دا ټولې هغه ستونزې دي، چې همدې ولس د سبا په تمه په خلاصه ټنډه او پراخه حوصله مندۍ سره منلي او تېرې کړې دي.

اوس د جمهوري ریاست لپاره ټولټاکنې هم پای ته ورسېدې، ولسمشر بیا وټاکل شو، خو پوښتنه دا ده، چې اوس به د خلکو ستونزې او ولس ته د ژوندانه په بهلابهلو اړخونو کې د ورپېښبنو ناخوالو پر وړاندې څه وشي؟ ځکه چې:

د جمهوري ریاست اوسنۍ دوره د جمهوري ریاست له پخوانۍ دورې سره ځمکه او اسمان توپیر لري. د جمهوري ریاست د اوسنې پراو پر وړاندې نه یوازې په کورنۍ کچه یو لړ اساسي او ټاکونکي غوښتنې مطرح دي، بلکې په نړۍ والە سطحه اړینې او ځنډ نه منونکې دندې، د نوي ټاکل شوي دولت پر وړاندې پرتې او د بېړني پیلتوب غوښتنه ورځخه کېږي:

په ځانګړې توګه لاندې غوښتنې د نړۍ والې ټولنې له خوا د ډېرو اړینو غوښتنو په توګه همدا اوس زمونږ د راتلونکې دولتي واکمنۍ پر وړاندې بېړنۍ ځای ورکړل شوی دی.

۱ - د اداري فساد له منځه وړل.

۲ - حکومتي پاکه، سالمه او چوپړپالنه دستګاه جوړول

۳ - د رښتینې او تلپاتې سولې پلي کول او ټینګښت

د اندېښنې ځای خو لادا دی، چې له یوه پلوه مونږ همدا اوس د همدغو غوښتنو د بریالي سرته رسېدو لپاره د وړتیا ژوندۍ ببلګې له خانه سره نه لرو، ځکه چې په تېرو اتو کلونو کې، چې کله مونږ د نړۍ والې ټولنې په مرسته د هېواد د هر اړخیزه بیا رغونې په اړوند خپل نوی یون راپیل کړی دی، زمونږ حکومتي دستګاه چې د ټولنې مشري او سرلاري یې پر غاړه درلوده، له هر ډول کاري وړتیا څخه بې برخو زورواکانو او یا هم له لوبدیځ څخه د راغلو نازولو فُرصتپالو افغانانو پر اوږو ولاړه وه، چې مونږ په هېواد کې د اداري فساد د له منځه وړلو او تلپاتې سولې د راوستلو جوګه کېدای نشوای. له بله پلوه نړۍ والە ټولنه په همدې اړه جدي او بېړنۍ غوښتنې

۳مخ

اراده ورځپاڼه یوازې د سرلیکنې ننګه کوي، نورې لیکنې د لیکوال خپل نظر دی، ورځپاڼه یې مسولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک :
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشراتی افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : خادم احمد
موبایل :- ۰۷۰۰ ۵۹ ۶۲ ۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون : استاد مرتضی فرحتیار
موبایل :- ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل :- ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
گزارشگر: امان الله "ایمان" ۰۷۷۸۸۷۷۷۳۵
دیزاین : انجنیر محمدجمیل "امیری"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل: erada.daily@yahoo.com
آدرس : دهمزنګ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire: Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema, first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com